

Příběhy našich sousedů

Karel Bazika – znárodnění rodinné firmy

Scénář k rozhlasové reportáži

Rádi bychom vám představili pana Karla Baziku, který se narodil 5.12.1960 v Praze. V současné době je mu 64 let a bydlí v Sazovicích. Život našeho pamětníka byl ovlivněn osudem jeho předků.

„Do Prahy vlastně naši rodinu nebo část rodiny zavála právě doba komunistické totality, protože dědeček byl továrníkem, a tak mu zabavili majetek a později ho zavřeli na deset let.“

Jeho dědeček se narodil v roce 1901 v Rakousku-Uhersku. Stal se vlastníkem továrny na dřevo. V roce 1939 začala 2.světová válka a následující období bylo velmi složité.

„Přežili nějak válku, znovu postavili podnik na nohy, ale hned po válce přišlo, říká se tomu Benešovy dekrety, kdy přišlo první znárodnění. A to byla dědečkova továrna. A tak to prostě sebrali.“

Vaší rodině už se ta firma nevrátila?

„Ne, nevrátila. Pokud to chtěli vrátit, museli si vytvořit tzv. privatizační projekt. A privatizační projekt, to je vlastně jak kdyby podnikatelský záměr.“

Proč zavřeli dědečka a co se stalo s babičkou?

„...že děda pomáhal nějakým lidem, kteří byli pronásledováni, že je zaměstnal třeba tam v továrně, že tam zaměstnal nějakého brněnského architekta, který byl pronásledovaný režimem. ..na své vile v Bystřici pod Hostýnem začal budovat vrátnici, aby mu tam každý nemohl, protože všechny jednání a všechna ta administrativa se dělala u něj doma, tak aby mu tam nejezdil každý, jak se mu zachce, tak si začal budovat vrátnici a vedle ní administrativní budov u. A na to měl údajně zpronevěřit peníze té továrny na Slovensku a nato ho zavřeli za vlastizradu a propadnutí veškerého majetku. Takže on přišel o vilu, o všechny peníze a když jsem četl seznam, tak tam byl kartáček na zuby, toaletní papír, všechno. Vlastně zůstal úplně nahý a šel do vězení. A za chvíli nato zavřeli babičku, protože ta mu schovala rádio a nějaké věci na oblečení a někdo ji udal. A přišli přímo, našli ty věci a zavřeli babičku. A táta a teta šli do sirotčince a potom k nějaké rodině.“

Rodina žila doposud ve velkém luxusu. Měli třípatrový dům, mramorovou koupelnu a schodiště pro služebnictvo. Dědeček byl zvyklý na přepych a bohatství, které si sám svou pílí vybudoval. Pan Bazika se domnívá, že to byl obrovský pád.

„A z toho spadl úplně do kriminálu, do mučení, do týrání. Ale dá se říct do otrocké práce. A přežil to.“

Kdy byl propuštěn?

„Dostal se z vězení v roce 1960 a to jenom díky tomu, že prezident Novotný vyhlásil amnestii.“

Jak se na celou situaci dívá pan Bazika po letech? /Pane Baziko, jak se na celou situaci díváte po letech?

„Vždycky, když je mi zle, tak si vzpomenu na ně, na dědu a babičku a říkám si: „Může být hůř.“

Vila se nakonec prodala církvi. Dnes je zde penzion, který slouží pro potřeby charity.

Neumíme si představit, že by se tento příběh stal naší rodině.